

ԱՌԵՏԱՐԵՐ

ՀԱՏՈՐ Խ.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1, 1911

ԹԻՒ 12

Նոյ. 15. 1911.

Նիւթընդիլ, Մասուլուսթա,

Ամերիկայի Միաց. Նահանգներ:

Սիրելի քարեկամներ.

Մէ, ամէնէն յուզիչ բան մը պատահեցաւ: Այդ մասին պիտի գրեմ ձեզի թէն իմ կարգա չէ գրել: Մեր կարգը վիճարանութիւններ ունեցող ու անոնք այնչափ ոգեւորիչ էին, որ Միո Ռոսըն վերջացէս խոստովանեցաւ թէ ինչ միջակի վիճարանութիւն տրգիւնքին մասին վճիռ մը տալու ան ձեռնաճառ կը զգար ինքզինքը, հետեւաբար անպիտակ շարժում հրահրեց պարտն մը, որ վարժարանին ինտեմակայէներէն էր, գալու ու այդ օրուան վիճարանութիւնը մտիկ բնկաւ համար: Մենք պարտնին ներկայութեան մասին նախապէս չիտացածք, և, բաւ թէ, դժբախտութիւն մըն էր մեր այդ մասին անտեղեակ գտնուիլը: Եթէ գիտնայինք՝ ուղիւ կարեւոր նիւթի մը վրայ կը վիճարանէինք, զոր օրինակ, «Եկէ կիները պէ՛տք է որ բարձր կրթութիւն ստանան» կամ «Հանրապետական կառավարութիւնը օգտակար է՝ թէ շնաստակար» (Արդէն հիանալի վիճարանութիւն մը ունեցած էինք «Փիլիպ Կէ՛տք է դործածել» թէ ոչ» նիւթին վրայ, ինչպէս նաև Տրիպուսոյ հարցին իրաւ ու անիրաւ կողմերը՝ նիւթին չուրջը): Բայց այդ առիթով մենք ունէնէն խնդհուկրուկ նիւթի մը վրայ վիճարանեցանք ու այդ ալ զրօտանքի համար պարզապէս: Ինչ կը կարծէք թէ էր մեր այդ օրուան վիճարանութեան նիւթը. «Էկէ ճարտնիլ. կույիկը թէ կատուն է լաւագոյն սիրական կենդանին սուենի մը համար»: Աղջկներէն երկուքը կատունը դառար պիտի պաշտպանէին, և ուրիշ աղջիկ մը ու ես՝ կապիկինը: Բնականաբար, ինչպէս կրնաք երեւակայել, լուրջ ու շահեկան փաստեր մը չկրցունք հայթայթել, թէն աղջիկ մը Թոմաս Կրէյք մէջքերու մը բրաւ, որուն նիւթն էր, «Միջոցառն կատուի մը մասին, որ ձկնապահանք մը մէջ խնդրուեցաւ»: Իրեակայեցէք թէ ինչ զգացիրք երբ վիճարանութիւնն սկսելու տունը պատը բացուեցաւ և ներս մտաւ այդ պատկանիլի, ճաշտաւ գլուխով ձերտնի պարտնը, ձեռքը օսկեպառ կաթով դուռպուն մը բռնած:

Բնականաբար, ձեզի ուրիշ բնեղք մը չէր մնացած եթէ ոչ սկսիլ ու շարունակել վիճարանութիւնը զոր պատրաստած էինք: Առաջին ակնարկով այնպէս կ'երևայ թէ բանիք բան մը չկար ինչ պատ ալ յոյսարարութեան թէ իբրև սուենի սիրական կենդանի աւելի աղէկ է կապիկ պահել, քան

